

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADO ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Leánygyermekneveléséről.

Aki mézet akar, ne féljen a fullánktól, aki rózsát akar, ne tartson a tövistől, aki pedig az élet rózsáját, a nőt oly színben, alakításban akarja látni, mint azt a mai kor szelleme, finomult izlése megkívánja s ahogyan a megváltozott társadalmi és gazdasági viszonyok megkövetelik, az ne rettenjen vissza egy kis fáradságtól, egy kis körültekintő munkásságtól, hanem értse meg és tegye magáévá a leánynevelésügy fontosságát és ne hagyja kiveszni a női ideálokat. Mert ezeket nagy veszély fenyegeti s már-már fehér holoként ritkulnak.

Ma a legtöbb leány — így szól az ének — bár sokszor a szülők anyagi helyzete nem engedi, viszonyai feletti nevelést kap. A munkától megkímélik, mert az fárasztó és szégyenítő s míg a szülők fáradoznak, dolgoznak, az apa anyagi gondokkal küzd, leányaikat pazar toalettekbe öltöztetik, báloztatják, fürdőről-fürdőre viszik és megfeszített erővel akarják ily módon biztosítani a „jobb jövőt“.

Ha a meggondolatlan költségek biztos kísérői előbb-utóbb megmutatják az élet nehézségeit és súlyos anyagi gondok nehezdednek környezetébe, vagy férje vállára, az ily nő, vagy feleség nem fogja tudni gyengéd szeretetével eloszlatni azokat, vagy azokkal szembeszállani, mert senki sem tanította meg küzdeni, dolgozni és nem tanították meg arra, hogy: „igazi nő csak az, aki öveiért önmagát feláldozni képes“. Az ily nő környezetében csak ifjúkori ábrándjainak meghiusítóit látja, terhére van azoknak, de teher neki is az élet, melylyel megküzdeni nem tud és végtelen boldogtalanságában teher önmagának is.

Ne ily színben lássuk mi a nőt és ne így ismerjék meg azok az életet, a jövőt. Szülők, nevelők, neveljétek az életre, tanítsátok meg a leánygyermeket dolgozni! — Mert a munka az élet sója, a munka a kedély nemesítője.

A leánygyermeknevelésből elsősorban jó háziasszonyokat kell nevelni, másodsorban pedig, ha az élet úgy követeli, fenn tudják tartani nemcsak magukat, hanem esetleg családjukat is. E kettős hivatásra úgy készítjük elő a gyermeket, hogy a középiskolák elvégzése után, mielőtt valami pályára készülne, 1—2 évig otthon marad, hogy begyakorolja mindazt, amire a jövőben, mint jó háziasszonynak szüksége

lesz. Vagy pedig az iskolai szüneteket használjuk fel szorgalmasan, hogy a háztartás titkaiba beavassuk lassankint, avagy oly pályát választunk neki, amire otthon készülhet, vagy amit otthon végezhet s így van alkalma bőven, hogy részt vegyen a háztartási teendőkben.

Mert a jó háziasszonytól nagyon sokat követelünk. Legyen takarékos, aki a szerzett pénzt megtakarítja, vagy okszerű gazdálkodással gyarapítja; legyen házias, aki igazi boldogságát csak családi körben találja fel; legyen egyszerű, aki ruházódását és társaságbajárását, lakásberendezését vagyoni helyzetéhez tudja alkalmazni.

De ez még mindig nem elég, ha a nő csak takerékos, házias és egyszerű, ha, ezek a házi erények a szellem magas röptét megakadályozzák. A házias erényeken kívül oly lelki műveltséggel kell bírnia, hogy élettársa eszméit megértse, azokat elősegítse, vele gondolkodó, vele küzdő társa legyen; akitől tanácsot, buzdítást várhat, aki küzdelmeit megérti, aki segíti. Legyen vallásos, aki családjá boldogságának alapját a szívökben vésett hittel, Isten- és emberszeretettel teremti meg.

Hogy a leánygyermeknevelésből jó háziasszony váljék, nem tehet elég korán a munkásságot és mindazon erényeket fejleszteni lelkében, melyek később mint nő értékesítsék. Mily örömmel segédkezik már az apró gyermek az édesanyjának és milyen boldog, ha a leánygyermek szolgálatait is teljesíteni tudja! Ezt a fogékonyságot, ügyességet fejleszteni kell. Később, amint értelme és ereje fejlődik, mindig nagyobb és nehezebb munkát bízhatunk rá. A már iskolába járó leánygyermekkel annyira meg kell szerettetni a tevékenységet, a munkát, hogy a télenléte, az unalmat meg se ismerje. A kézimunkát pedig mindig a legkedvesebb szórakozásai közé sorolja.

A szülők fáradozását támogatja az iskola. A kézimunka, rajz, papírmunka fejleszti a gyermek munkásságát és ügyességét; a zene, ének finomítja lelkét, kedélyét. A reális gazdasági, háztartási, természettudományi tárgyak mindazok ismeretére tanítják meg, melyek az életben nélkülözhetetlenek s melyek által a nő gondolkodó, önértékes munkása lesz kis birodalmának. Az itt szerzett ismeretek és utmutatások alapján képes lesz környezetére, vagy családjára egészségesnek megóvására, vagy annak helyreállítására, de igazán csak akkor, ha a szülők az iskolával egyező szellemben nevelnek s ha az oktalan szeretet, a

piperezés és kényeztetés nem tartják vissza a leánygyermeket a konyhától, a betegágyaktól, hogy kiméljék a munka fáradságától, a fájdalom látásától. Nem árt a fiatal kedélynek, ha megedződik a munkában, ha megismeri a szomorúságot, a fájdalmat és bánatot.

De, mert nem minden leány megy férjhez, minden szülőnek arra is kell törekednie, hogy leányának olyan nevelést adjon, hogy semmi körülmények között ne kelljen mások kegyére szorulnia. Azért adjunk a leányok kezébe kenyeret s illetve kenyérkereseti eszközt! Sokkal edesebb lesz az, mit a maguk munkájával keresnek, mint a kegyelemkenyér. Sok szülő azt meg is teszi és kenyérkereső pályára készíti elő gyermekét akkor is, ha nincs is szüksége rá. Mert ki tudja ma, hogy mit hoz a holnap? S ha vagyont nem is hagyhat gyermekének, célszerű neveléssel oly tőkét biztosítani neki, melynek kamataiból mindenkor megélhet.

És ez a nők kiképzésének tulajdonképeni célja, nem pedig az, hogy a nő és a férfi között lerombolja a természetalkotta válaszfalakat.

A leányok különböző pályák között váloghatnak. Választhatnak a szellemi munka több ága közül, bár ezek tulzsufoltak, nehezebbek és több fáradsággal juttatnak célhoz. De választhatnak a műipari pályák közül is. Mily keresett egy jó varrónő, himzőné, kalapdíszítő, bársony- és faégető, festő stb. Szerettesük meg a leánygyermekneveléssel a mesterséget, az iparüzést, hiszen az ipar a jövő! Természetesen itt csak azokat az iparokat értjük, melyek a női természetnek megfelelőek. Mindenesetre mértékadó a pályaválasztásnál a család vagyoni állása, a leány testi szervezete, szellemi fejlettsége és hajlama.

De legyen az bármely pálya, szeretni fogja azt, ha megtanították a munka szeretetére. Mert a nő tud dolgozni, azért dolgozzék! Cselekednie, dolgoznia kell ott, ahova az élet, a kötelesség állította. S mert a sors kiszámíthatatlan, érthető és ma már kétségtelen, hogy a leánygyermeket két irányban kell nevelni. Ugy, hogy becsületesen megállják helyüket azon a téren, ahová a kenyérkereset kötelessége hívja, de hogy onnan minden nehézség nélkül kövessék igazi hivatásuk hívó szavát is és állják meg helyüket, mint háziasszony, hitves és anya. S ha e szent kötelességek teljesítése közben érné váratlan csapás, ne kelljen kétségbeesve, könnyűrületért esedezniök, hanem az élet küzdelmeivel bátran szembeszállva, láthat-

sanak minden nehézség nélkül kenyéreső munkájukhoz.

E néhány sorban adtuk meg röviden annak irányát, módját, miként kellene cselekedni azon szülőknek, kik leánygyermeküket az életre nevelve, annak minden változatához, körülményeihez alkalmazni tudva, boldoggá, megelégedetté neveltessék.

Közéletünk szójárása.

Gyakori használatban van e szó, sumákolás. Ezt a szót, nyájas olvasó hiába keresed a szótárban, vagy a lexikonban, sőt azt hiszem, hogy ezt egyetlen etimológus sem tanulmányozta. Pedig ez a szó él és itt Tapolezán — mert a szó itt képződött — nagyon jól tudjuk, mit jelent. Sumákolni annyit jelent, hogy van valakinek véleménye valamiről, vagy nézete, de azt nem meri, vagy nem akarja nyilvánítani, mert vagy valakinek nem tetszik a véleménynyilvánítása, vagy pedig más relációban önmagának árt vele. Ugy is hívhatnánk ezt, hogy köntörfalazás, de ez nem fejezi ki azt, amit értetni akarunk alatta. Kitűnő szó. Sumákolás.

Nagyon aktuális szó. Most tömegegesen fogyasztják. Csaknem mindenkire rámondják, hogy sumákol. És csodálatos, itt, ebben a dologban alig hisszük, hogy bárkire is alaptalanul mondják rá, hogy sumákol. Mindenki sumákol. Még eddig alig hallottunk egyetlen nyílt és biztos állásfoglalást. Voltak már, akik szóltak, voltak, akik jelentősen pislantottak, sőt olyanok is voltak, akik leírták a mondavalójukat, de ez nem állásfoglalás, ez sumákolás. Az is sumákolás, ha kávéházban fejt ki valaki a nézetét hat szem közt, s mikor a pincér közelebb lép, hát gyanakvó pillantás kíséretében friss vizet kér tőle. Általános sumákolás az egész vonalon.

Szigliget.

Régi kútfők szerint Szigliget már Szent-László király idejében megerősített hely volt s állítólag Botond vezér tulajdonát képezte. Ha volt is a hegy ormán némi erősség, az bizonyára a tatár pusztítás áldozata lón.

A vár, — melynek romjai még mai nap-ság is láthatók s melyek a zalai partvidék fő ekkességét képezik, — valószínűleg a tatárjárás után, ezen vad hordák újabb berohanásai és pusztításai elleni védelem céljából épültek s mint azt negyedik Béla király 1263-ban kelt oklevele bizonyítja: Jakab (Favusz) nevű pannonhegyi apát áldozatkészségének köszöni létét. Favus, — vagy IV. Béla oklevele szerint Jakab, — 1052—1246 ig volt a Szt. Benedek rend élén, t hat a vár építése s illetve újjáalakítása vagy megerősítése is ezen időszakban történhetett.

Az említett oklevél a következő:

„Az eloszthatatlan teljes Szent-Háromság egy Isten nevében, Béla, Isten kegyelméből Magyar-, Dalmát-, Horvát-, Ráma-, Servia-, Gallicia-, Lodomeria-, Rumánia országok királya. Krisztus mind jelen, mind jövő híveinek e levelünket megtekintendőknek üdvöt a mindenek Szabadítójában. Adjuk tudtára mindeneknek, hogy mivel Kyssen vára (Nemetujvár) járulvényaival együtt, a Pannónia hegyen fekvő Szt. Márton monostorának

Pedig hát . . .

Pedig hát tele vagyunk közéleti férfiakkal, akiknek eszménye a puritán közéletű erkölcs, a közjó, a korral való haladás, a kultúra, a szociális berendezés. A legkisebbtől a legnagyobbig mindnyájan át vagyunk hatva ezekről a magasztos eszméktől. Az ezekért való harcot tartjuk mindenek felett első és legszentebb kötelességünknek. Isten tudja, hány mellény pusztult már el abban a mellveregetésben, amit egyikünk — másikunk elkövetett — otthon, amikor a feleségének magyarázta az ő közéleti tevékenységét s amikor — otthon — harcot hirdetett minden káros és maradi intézkedés ellen. Mert az nem tagadható meg a mi közéleti férfinktól, ha ha nem is illetékes helyen, de otthon szűk családi körben közéletileg tevékenykednek. Az ablak alatt járván, azt hiszi az ember, hogy most folyik a közéleti tevékenység főpróbája, hogy aztán a szereplés annál eredményesebb legyen. Otthonról kilépve azonban a tigris nyullá vedlik, a közéleti harcos — sumákol.

Vagy talán félreértik egyesek, hogy mi a közéleti szereplés! Ez kérem a a köz iránt való olyan kötelezettség, amit az ember önként vállalt magára azzal a szándékkal, hogy minden ügyben, ami a közérdeket érinti a jóért, a szépért, nemesért küzd, aldoz, tevékenykedik. Szép és dicséretes ambíció, ami méltán tarthat számot a polgártársak elismerésére és becsülésére. Vannak azonban, akik ezt csak sportnak tekintik a népszerűsítés terén. Ezeket még nem is lehet annyira elítélni, mint a „közéletieknek“ azt a fajtáját, akik valóban semmit sem tesznek, csak úgy forgolódnak a manegeben, mint a dumeraugust. Hát kérjük, ez a fajta az, amelyik nemcsak ellenszenves, de kártékony is. Egyéni hiúságból hajhásszák a közszereplés lehetőségét, de még a schideg semeleg ügyekben sem fejtenek ki semmiféle hasznos tevékenységet.

elődeink által ajándékozott, mint annak kiváltságlevelében vagyon; nem sokára kedves atyánk a monostortól visszavette és mi azután birtok, annak fejében mit sem adván a monostornak, mit cselekedni nem vala illendő; ámbar az apát és a monostori konvent sok ízben kérenek minket, hogy vagy a mondott várt visszaadni, vagy azon várért cserét tenni méltóztatnánk, de az ország dolgaival gátoltatván, egyiket sem tehetők; főleg azon vár, melyet használatunkra megtartunk, országunk határszéleinek fentartására is főltébb hasznos; figyelőre vévén tehát és szívünkben gyakran meghányván: miszerint a Szt. István elődünk és országunk pártfogó szentje által alapított monostort illik kiváló szeretettel karolnunk, és illendőbb jóvelmeit, vagy birtokait inkább növelnünk, elődeink nyomdokait követve, mint sem kevesbbitenünk; azt is gondolóra vevén: miszerint kénytelenek levén a tenger-partokra költözünk a tatárüldözéskor, azon monostor (t. i. Szent-Márton) pénzéből 800 finom ezüst marcát vettünk fel, országunk nemesinek részére, mivel akkor éhhalállal küzdenek vala, mely összeget azután vissza nem fizethettünk, nagy kárára volna lelkünknek, ha ki nem javitanók és helyre nem állítanók, főképp mivel nem illik királyokhoz fosztogatni az egyházakat; hanem inkább ajándékozni azoknak, — azon sz. Márton monostorának hasoncsere fejében a mondott Kyssen vagy is Nemetujvár és a felebb em-

Ebből a fajtából nekünk sok van. Itt van sok nagyfontosságú kérdés és ez a sok közéleti szereplő most bizonyítja, hogy ebbe a kategóriába tartozik.

Aki e dolgokban nem tud nyilatkozni, az hallgat, aki tudna és nem nyilatkozik az — sumákol.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

A Balatoni Szövetség február hó 8-án Budapesten tartotta téli közgyűlését. A közgyűlés Hertelendy Ferenc főrend, majd Óvári Ferenc orsz. képviselő, alelnökök vezetésével folyt le. A közgyűlést, melyen ott láttuk Lóczy Lajos egyetemi tanárt, dr. Romy Béla államtitkárt, dr. Hoort Tempis Mórié, dr. Mihályfy Ákos, dr. Lukács József, dr. Herczeg Mihály egyetemi tanárokat, Kvassay Jenő, Lovas Sándor miniszteri tanácsosokat, dr. Szabó János, dr. Magyar Károly orsz. képviselőket, Malatinszky Ferenc, Szűts Béla, K. Nagy Dezső, Forster Elek, Burchard-Béla-váry Rezső, Kenessey Miklós földbirtokosokat, boglári Simon Jakabot a tőzsde alelnökét, dr. Bacsinszky Vladimír üzletvezetőt, Fodor Oszkár kir. tanácsost, Gálós Kálmán, Vaszary Ernő, Molnár Antal igazgatókat, Tóth Ede földbirtokost, Lampert Géza, dr. Sziklay János írókat, dr. Sümegi József fűrdőorvost, Rózsa Károly igazgatót, Szentkuthy Géza számtanácsost, Vargha Albert p. ü. főtisztviselőt és nagyon sokat másokat, a társadalom előkelő kiválóságait, Hertelendy Ferenc főrendiházi tag nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és beszámolt arról a megbízatásról, melylyel a szövetség felkérte arra, hogy a győr—dombóvári vasúti vonal elsőrangúsítása ügyében a kormány elé küldöttséget vezessen. Tájékoztatta a közgyűlést, hogy az illetékes miniszteriumok nem idegenkednek a kérdés iránt, de pénzügyi okokból a terv egyelőre nem kivihető. Ezért javaslatára a közgyűlés a kérdésnek egyelőre napirendről való levétele mellett határozott.

Ezt követőleg a szövetség működéséről való jelentés olvastatott fel. A jelentés hivatkozott arra, hogy a mióta balatoni fűrdők vannak olyan rossz esztendő, mint az elmúlt, még nem volt. A rossz időjárás sok mindenre megtanította a balatoni fűrdők vezetőit és kezdenek mindinkább berendezkedni. A szövetség a rossz pénzügyi viszonyok

litett és általunk felvett pénz fejében Ujhely, vagy más néven Királyfalva nevű birtokunkat, a Vágon levő révvel és az említett Ujhely vásári helypénzével s minden hasznáival s járulvényaival, Lubow falut is a Vághon levő révvel, Zerdahely és Podhoricz Vágújhelyhez tartozó falukkal, Nyitra vármegyében minden hasznáival, s járulmányaival.

Azután Debrethe földjét: Nyitra várának a Vágh és Dudvágh között azon határokkal, melyekkel a mondott vár birta, és általunk Káliannak magvaszakadtával pannonhegyi Szt. Márton monostorának adatott, a mely hegyen tisztelendő férfit Jakab, a mondott monostornak apátja, kedvesünk és hívünk, az egyház javai fölött öröködvén, jó és hasznos várat nagy pénzen építtetett; mely várat magunk kezére vettünk kegyelmünk teljéből és a mi igen szeretett hitess társunk királyné asszony beleegyeztével, adományoztával, és helybenhagyatával, minden főlebb említetteket örökösen véltük adományozni azon szabadság alatt, melylyel adományozásunk idején birtak ama helységeknek népei.

Azt sem hagyjuk el, hogy a mondott javak birtokában tisztelendő János (Jakab helyett tévesen János áll az oklevélben) Szent Márton fenn említett monostorának apátját Mutirius mester szépezi prépost, királyné asszony legkedvesebb nőnk, korlátnok, és hívünk által bevezettettük.

nekünk sok van.
sságú kérdés és
replő most bizo-
kategorióba tar-

nem tud nyilat-
tudna és nem
ákol.

g közgyűlése.

február hó 8-án
közgyűlést. A köz-
renc főrend, majd
elő, alelnökök ve-
yűlést, melyen ott
ytemi tanárt, dr.
Hoort Tempis
os, dr. Lukesics
ly egyetemi taná-
ovas Sándor mi-
Szabó János, dr.
pviselőket, Mala-
Béla, K. Nagy
urchard-Béla-
Miklós földbirtoko-
abot a tőzsdé al-
y Vladimír üzlet-
tanácsost, Gálos
Molnár Antal
dbirtokost, Lam-
János írókat, dr.
st, Rózsa Károly
Géza számtaná-
i főtisztviselőt és
ársadalom előkelő
Ferenc főrendi-
özölte a megje-
a megbízatásról,
rte arra, hogy a
onal elsőrangusi-
elé küldöttséget
közgyűlést, hogy
nem idegenked-
zügyi okokból a
ő. Ezért javasla-
k egyenlőre napi-
határozott.

ég működéséről
A jelentés hivat-
balatoni fürdők
ndő, mint az el-
ssz időjárás sok
latoni fürdők ve-
b berendezkedni.
ügyi viszonyok

fejében Ujhely,
nevű birtokun-
az említett Uj-
minden hasznai-
falut is a Vág-
y és Podhoricz
al, Nyitra vár-
s járulmányá-

Nyitra várának
zon határokkal,
ta, és általunk
pannonhegyi
adatott, a mely
tab, a mondott
nk és hívünk,
én, jó és hasz-
tetett; mely vá-
egyelmünk tel-
hites társunk
el, adományoz-
minden főlebb
adományozni
adományozá-
égeknek népei.

a mondott ja-
os (Jakab he-
vévelben) Szent
orának apáját
epost, királyné
korlátnoka, és

mellett is nagyarányú működést fejtett ki. Tagjainak száma az elmúlt esztendőben is több mint háromszázal szaporodott. A Balaton két legnagyobb fürdője, Balatonfüred és Siófok az elmúlt esztendőben csináltak rendkívüli beruházásokat. Megkészült a siófoki vízvezeték és csatornázási mű és a tihanyi apátság milliókra menő beruházással tette moderné a híres fürdőhelyet. Készül Hévíz vízvezetékje is és nyomon követi ezt a többi beruházás. A Balatoni Szövetség közreműködésével létrehozott központi villamos telep már is hatalmas módon szolgálja céljait, noha a vállalkozó cég vagyoni viszonyait a rossz gazdasági időszak és a nehéz pénzügyi viszonyok alaposan megrendítették. A legutóbbi időben a szövetség vette át a villamos üzem kezelését és ezidő óta az áramszolgáltatás rendjében megy. A szövetség mindaddig fog az áramszolgáltatásról gondoskodni, míg a telep ügye teljes rendezést nem nyer.

A szemesi, lellei és almádi-i egyesületi élet élénk mozgásban tartotta a fürdőtelepeket, de másutt is erős fejlődésben van az egyesületi élet, melynek hatása alatt egyremásra célszerű ujtások történnek. A vízi életnek erős lökést adott a Hunyady József gróf elnöklése mellett megalakult Balatoni Yacht Klub. A téli életet Balatonfüreden és Keszthelyen kezdik mindinkább felkarolni.

A vármegyék mind nagyobb előzékenységgel intézik el a balatoni kérdéseket és a szövetség előterjesztései alapján egymásután hoznak célszerű és hasznos szabályrendeleteket és okos intézkedéseket. Javul a balatoni közlekedés is folyton és a szövetség lényeges sikerekre mutathat rá a vasúti összeköttetések megjavítása dolgában. Legújabb sikere a bécs-balatoni Győrön át való közvetlen kocsis és kedvezőbb, jobb és új járatok beállítása különböző viszonylatokban. A jelentés három kiváló sikerére hivatkozott a szövetségnek. Az első a hajókikötők megépítése, a második a balatoni körtelefon szolgálat és a harmadik az épülő balatoni körút.

A szövetség saját költségvetésének keretében megépítette a badacsonyi turista menedéket, a hozzá vezető utakat újra jelezte és táblákkal ellátta, megkészítette a tihanyi remete-barlangokhoz vezető utat és befoglaltatta a malomvílgyi Ferenc forrást. Nyolc háziipari gazdasági tanfolyamán több embert képezett ki a balatonvidéki nyersanyag feldolgozására. Több száz népies előadást tartott, melyeken sok ezerre menő tájékoztató füzetet és könyvet osztott szét. Nagyarányú tevékenységet fejtett ki a Balaton megismertetése érdekében és ötvétezer pél-

dányban közkezen forgó ingyenes kalauza és több százezerre menő levelező-lapja és hirdetései révén jelentős szolgálatot tett a balatoni érdekeknek. Valamennyi magyar orvosnak írt levelet és minden esztendőben meghívja az ország valamennyi tanintézetét balatoni kirándulásra. Igen számos kongresszus, több külföldi is, járt a szövetség vezetése mellett a Balatonnál. A jelentés végül megemlékezik a Lóczy Lajos elnöklése mellett működő Balaton-bizottság husz esztendő munkálatairól is és elismeréssel és hálával adózik a nagyarányú és a befejezés felé közeledő tudományos munkálkodásért.

A jelentéshez Kvassay Jenő szövegében hozza, aki a jelentés adatait azzal egészítette ki, hogy a balatonvidéki berek lecsapoló munkák szintén a befejezés felé közelednek és csak a melléksatornák megkészítése van hátra. Javaslatára megbizta a közgyűlés a szövetség elnökségét, hogy a villamos bizottsággal karöltve gondoskodjék arról, hogy a balatoni villamos mű továbbra is azokat az érdekeket, melyek érdekében létesült, oly módon szolgálja, mely megfelel a szövetség által körvonalozott feltételeknek.

Cserveny Ferenc Siófok község nevében köszönetét fejezte ki, amiért a szövetség a villamos ügykezelését átvette és hogy mindaddig gondoskodni fog az áramszolgáltatásról, amíg a helyzet a telep anyagi ügyei körül tisztázódni fog.

Malatinszky Ferenc a cserkészek balatoni kirándulásának ügyét ajánlja a közgyűlés figyelmébe. Rózsa Károly szerint a magyar cserkészek vezetőinek feltett szándéka, hogy az idén nagy táborozást tartanak a Balaton vidékén.

Ezután a szövetség számvizsgáló bizottságának jelentése került sorra. A szövetség számvizsgáló bizottsága Köller Sándor alispán, Kenessey Móric kir. közjegyző, Schreiner János jószágkormányzó, Fejér István takarékpénztári igazgató, Laczkó Dezső főgimn. igazgató jelentik, hogy a szövetség múlt évi bevétele 70211-24 korona. Kiadása pedig 61082-33 korona volt. Áthozott készpénz egyenleg 9128-91 korona. A szövetség tiszta vagyona 35558-44 korona. Ezenkívül a szövetség kezel a csobánczi Kurucz-emlék alapja javára 3830-26 koronát, a Balatonfüreden emelendő szívbeteg otthon javára 2609-52 koronát. A folyó évi költség-előirányzat bevételi és kiadási oldalai is 103524 koronát tesznek ki.

A közgyűlés elé több indítvány érkezett. Dr. Samasa János javasolta, hogy a legújabb kérdésnek a Balatonnal való kapcsolatba hozása érdekében tegyen a szövetség lépéseket. Malatinszky Ferenc és mások

hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy a szövetség az illetékes egyesületeket és hatóságokat az eszmének megnyerni igyekszik. Hegedüs Nándornak téli előadások szemléltetése érdekében tett javaslatát a választmány elé utalták, épügy Fittler Béla javaslatát is, melyben a vasúti közlekedés ügyében tett előterjesztést. Elfogadták dr. Sümei József négy rendbeli indítványát a közös hirdetés, a balatoni plakát, a német utmutató és az orvosokhoz küldendő körlevelek tárgyában. Mangold Gusztáv javaslatához, melyben a szövetség tagjainak kisebb körzetekre való osztását hozta javaslatba, Kvassay Jenő, dr. Sziklay János, dr. Sümei József, dr. Magyar Károly, Sági János szólottak hozzá. Azt célszerűtlennek, feleslegesnek jelentették ki, melynek folytán a közgyűlés egyhangulag odanyilatkozott, hogy a kérdés felett napirendre tér.

HIREK.

Színház.

Kiss Árpád színtársulata a múlt heti szereplésével is megmutatta, hogy a közönség pártfogására méltó, mert a külsőségeken alapuló hatás leszámításával, amit egy vidéki kis színpadtól nem is kívánhatunk, általában dícséretes és élvezetes előadást nyújtottak, amit a közönség elég szép számu látogatásával méltányolt is.

Szombaton a „Buksi“ táncos operette aratott általános tetszést. Az összes szereplők kitűnő, összhangzatos, folyékony játéka tette élvezetessé a darabot, amelyben különösen kitűntek Nyáray Rezső, Asboth Lili, Fászkerti Mariska, Kövi Kornélia, Somos Piri, Deák Gyula, de a többi szereplő is derekasan megállta helyét, egyik legelvezetesebb előadást nyújtva az eddigi szereplésből.

Vasárnap a „Mozikirály“ modern operette előadásával nyújtott a társulat élvezetes estét. A Jarab meseje nem sokat ér, élvezetessé csupán a sok bohóság és zenéje teszi, amit egyeseken hoztak érvényre a szereplők. Janka szerepében Fászkerti Mariska, a társulat primadonnája remekelt kellemes hangjával, ügyes játékkal. Vérébeli színésznő, csinosan, elegánsan játszott, szépen, könnyedén táncolt. Helyesen játszottak Kövi Kornélia, Asboth Lili, sokat kacagtatott Deák Gyula és Kun Dezső, ez utóbbi „Náci“ alakításával.

Hétfőn, csak felnőtteknek jelzéssel, a „Telefon“ című bohózat került színre, szép számu érdeklődő felnőtt közönség előtt. A

Hogy pedig ezen adományunk tartalma erejét örökösen fentartsa, e levelet arany pecsétünk alatt adtuk, és adományoztuk tulajdon kezünkkel megerősítve. (Fejér Codex dipl. T. IV. v. 3. p. 116.)

A sz. mártóni apátságot Szigliget birtokában V. István király is megerősíti.

Később az Ujlakiak kezére, majd ezek magvaszakadtával a Lengyel-családra szállott, mint azt a várudvarra nyíló kapuba vésett felírás bizonyítja.

A Lengyel-családtól a XVI. század első felében rablásairól híres Magyar Balint Fonyóddal együtt elragadta, mely javak visszaadására I. Ferdinánd alatt 1563-ik országgyűlés 55. t. c. erejénél fogva kényszerített: „Mivel pedig tudva van, hogy Fonyód és Szigliget várak, nemes Lengyel családot örökös joggal illetik: I. §. Somogy-megye pedig Magyar Balint ellen közpanaszt emelvén, egyéb gonoszságai közt, azon nemesek jogainak serelmére, azokat általa birtokba vailja. 2. §. Meltóztassék a császári szent és királyi Felség kegyelmesen intézkedni, hogy azon Magyar Balint, az érintett beszterezébányai cikkeik erejénél fogva a főkapitány által kényszerítették, az érintett váraknak, néhai Lengyel Gáspár és Boldizsar fiaik részére való visszaadásra.“

Az 1613. évi 8-ik cikk 7 §-a a Szigliget részére járó ingyen munkákat szabályozza.

Ugyanazon cikk a kanizsai vár helyett más véghely felállítására, továbbá Keszthely, Szigliget, Csobánc stb. erősségeknek katonasággal leendő ellátása iránt intézkedik. Az idézett cikk 6. §-a így szól:

„És mivel a karok és rendek tudják, hogy a töröktől birt Sziget és Kanizsa várainak átellenesen levő erősségeket, távol legyen, hogy buzával és hadszerekkel meg ne erősítsék, s katonával ne szaporítsák, sőt Keszthely, Szigliget, s Csobánc erősségektől is semmi katonai zsold meg ne vonassék; minthogy azon helyek, zsold megtagadása mellett könnyen elhagyhatatlanok, elveszhetnek és Magyarország azon részének maradványai és a szomszéd tartományok is veszélyeztethetnek; és azon helyeknek mostani felügyelői s birtokosai ellen-mondanak annak, hogy saját tehetségükből azok fenntartására elegendők lennének; könyörögnek újólag, hogy miután azon helyek nem csekély fontosságúak és még hajdan Sziget megvételekor vég helyekké változtattak, azoktól a zsold meg ne vonassék és Buják váráról és egyéb vég helyekről is gondoskodva legyen.“

Az 1635. évi 92. cikk ingyen munkák szabályozásáról és buza segélynek vég helyekre leendő szolgáltatásának módjáról intézkedik. A Szigligetre vonatkozó rész a most jelzett cikk 27-ik §-ában foglaltatik. „Szigligethez Györök, Ederics és Istvánd

birtokok, ugy Szala és Somogy megyebeli saját tartományai; kivéven Somogy megyében fekvő Legyeitői és Busák birtokokat, melyek munkáikat Zalavárhoz szolgáltatják.“

Végül III. Ferdinánd alatt az 1647. 51. tc. értelmében határozatlik, hogy a szabad és csavargó hajduk, — kik Szigligetben s egyéb helyeken tartózkodnak és lakással vagy örökséggel nem bírnak, katonáskodni és dolgozni nem akarnak; hanem a hozzátartozóikkal együtt csak rablásból élnek, kárára a szegény népek — az őrseregek közé irattassanak, katonáskodjanak, avagy földmívelésre s jobbagyi munkákra szorítottassanak; különben mint a haza ellenségei: a végvárból elmozdítandók.

Később a gróf Forgács és báró Putheáni-családok tulajdonába ment, jelenleg pedig az annyi századot dícsően keresztül élt, s büszke daliák, hazájukért küzdő levették lábait által taposott föld a Freistädler-család tulajdona a hozzátartozókkal együtt.

Az egykor díszes épület ma csak romhalmaz, pár égnek meredő mohos fallal, melyek busan tekintenek le a csillogó Balatonra s mélyzva hallgatják a habok csobogását, mely a régi dicsőségről, az elmúlt szép napokról regél nekik.

Szigliget alatt, — nem messze a Tördemicz felé vezető úttól, — két alacsony domb

darabot helyzetkomikumai teszik érdekessé, elég szellemesen, de egyes szerepben elég hiányos mezben. Kövi Kornélia, mint minden szerepében, úgy most is kedvesen, bájosan játszotta a Germainet, méltó partnere volt nehéz szerepében — mint Serpolet — Nyáray Rezső. Fászkerti Mariska, Somos Piri, Asbóth Lili, Sándor Juliska, Deák Gyula, Kun Dezső ügyes alakításukkal és természetes játékkal illeszkedtek az előadásba, amelyet a közönség élénk elismerése jutalmazott.

Kedden a Tapolczán már többször látott „Cigányprimás”-t adták, mindezek dacára az előadás elég látogatott volt. A címszerepet Nyáray játszotta a tőle megszokott természetességgel, azonban jobb cigánymaszkotólthetett volna, jó volt a többi szereplő is, a darab, talán mivel már többször láttuk, nagyobb hatást nem ért el.

Szerdán délután ifjúsági előadásul Molière „Fösvény” című vígjátékát élvezte kitűnő előadásban a tanuló ifjúság. Irodalmi bevezetést tartott Alpár Mór polg. isk. tanár. A tanulók kitűnően szórakoztak — Este ismét vígjáték volt, a „Majolika”, amelyben a társulat kiváló erőt teljes érvényre juttatták tehetségüket, megkacagtatva ügyes játékkal a szép számú közönséget.

Csütörtökön nem kisebb hatással és tetszéssel a „Mexikói leány” című operettet játszották Deák Gyula jutalomjátékaul. Jutalmazott több vendéget érdemelt volna, akik azonban ott voltak elismeréssel adóztak Deáknak, a társulat egyik legtehetségesebb tagjának, ki a detektív szerepében aratott elismerést. Nem kisebb dicséretet érdemelnek Fászkerti Mariska, Somos Piri, Nyáray Rezső, Tóth Béla, valamint a többi szereplő is.

Pénteken a „Leányvásár” került előadásra. Tapolczán már többször is játszották nagyobb tetszéssel mint ez alkalommal, aminek azonban nem maguk a színészek, hanem a vidéken hiányzó staffage volt az oka. A darab kissé vontatott volt.

Tegnap este a „Tökéletes asszony” című operettet, ma délután felhelyárral „Mozikirály” operett, este „Samuka” énekes bohózat, hétfőn csak felnőtteknek a „Villámhárító” bohózat, kedden „Kis király” operette kerül előadásra.

Kiss Árpád törekvő, jó társulata megérdemli a pártfogást.

Községi gyűlés. — Tapolca nagyközség képviselőtestülete, — ma — február hó 15-én délelőtt 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban: 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Illetőségi ügyek. 3. Kiss Árpád szingagzató kérvénye engedélyért. 4.

emelkedik. Ezek egyike a „megáldott” márika pedig a „megátkozott” halom.

Ezekről a következő rege él a nép ajkán:

Egy fiatal, hevesvérű vadász megszeretett egy fiatal leánykát s ezt nőül kérte, de a leány nem ment hozzá, mert szívét már egy szép parasztleány bírta, kivel a következő farsangon egybekelendő volt. Elérkezett a farsang, vígan csuszott a szán a csikorgó havon s vitte a boldog menyasszonyt. Amint egy odvas fához értek, mely mögött az elutasított vadász lappangott, a menyasszony nyiltól találva, vőlegénye karjai közt adá ki lelkét. Piros vére pirosra festé a fehér havat.

A gyilkost agyonverte a násznap s holttestét kövekkel dobálták be, mely nagy dombbá lón, miután minden arramenő követ dobott reá. Ez a megátkozott halom.

Az ifju menyasszonyt szépen eltemették az út másik felén. Ez a megáldott halom. A következő tavaszkor a menyasszony sirján vadrózsabokor nőtt, mely még maig is ott virul a domb tetején.

A megátkozott kőhalmot durva tövissek lepik, miket a nép ördögszekérnek nevez.

Kórházi alapszabályok szerkesztése. 5. Löwy B. kérelme hirdetési átalányának felemelése iránt. 6. Kövezetvám szedési jog engedélyezésében határozat. 7. Vadászati haszonbér be beadásában alispáni véghatározat. 8. Rechnitzer Rezső kérelme a kőfejtő ügyében.

Előadások a gazdáknak. A Magyar Gazdaszövetség, a Tapolczavidéki Gazdakör kérelmére, a tél folyamán járásunkban, a gazdákat érdeklő jogi kérdésekről, előadásokat tartat. — A mult vasárnap dr. Vantsó Gyula Gyulakesziben és Tapolczán tartott nagy számú érdeklődő előtt a kiscgazda jogügyleteiről, a gazdakörök céljáról, tanulságos előadást. Ma pedig Nemesstördemic és Badacsonytomaj községekben tart hasonló előadást. Ugyancsak ma Balatonfüreden és Nagypécsegyen, az. otthelyi Gazdakörökben, dr. Czettler Jenő, miniszteri titkár, tart hasonló irányú előadásokat. — Népiünk jogügyleteinek illetően ismertetése bizonyára kellő tájékozást fog nyújtani ügyes bájos dolgaiban. — A tapolczai előadás után a gazdakör titkára mondott a kör nevében köszönet az előadónak s ugyanezt kérte tolmácsolni dr. Darányi Ignácnak, mint a Gazdaszövetség elnökének.

Közgyűlés. A tapolczai izr. jótékonycélu „Nőegylet” ma délután 3 órakor az izr. iskola ipartermében tartja rendes évi közgyűlést, melyre a t. tagokat ezuton tisztelettel meghívja az elnökégek.

A tapolczai állami polgári leányiskola színi előadása. Nevezett iskola folyó hó 21-én, saját könyvtára javára, a Pannónia-szálloda nagytermében színi előadást rendez, melyre a rendezőség a következő meghívót bocsátotta ki: „*Meghívó.* A tapolczai polgári leányiskola folyó hó 21-én, este 7 órakor, a Pannónia-szálloda nagytermében saját könyvtára javára színi előadást rendez, melyre t. cimedet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Helyarák: az első négy sorban 2 K 50 fillér; a következő négy sorban 1 K 80 fillér; a többi ülőhely 1 K 20 fillér; állóhely 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk.” Az előadás műsora a következő: „*A muzsikáló bocskor*, tündérege 4 képben és 4 változatban, továbbá „*Vadrózsa*” című daljáték 1 felvonásban. Aki tévedésből meghívót nem kapott, az forduljon az iskola igazgatóságához.

Közgyűlés. A Tapolczavidéki Gazdakör március hó elsején, Tapolczán, a község háza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést.

Tanulók színi előadása. A tapolczai róm. kath. állami leányiskola tanulói folyó hó 19-én de után 5 órakor a róm. kath. kisdudóvoda termében szindarabot adnak elő, melynek jövedelmét tanszerek beszerzésére fordítják.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szoltányi Károly tapolczai járásbírói irnokot a budapesti büntető járásbíróshoz áthelyezte.

A kórházegyleti bál felülfizetőinek névsorát dr. Darányi Ignác orsz. képviselőnk 20 korona felülfizetéssel járja le. A bál tiszta jövedelme dr. Szücs Arnoldné pénztárostól nyert értesülésünk szerint 365 korona volt, ami elég szép eredmény.

Horgony-Imyol-kencos.
Könnyebb és gyorsabb, nyitott és óvosi sebkezelés. Ár: 1.40, 2.00.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pata-Expeller pótléka.
Fajdalommentes helyesítés a hűtéseknél, rheumánál, kőbetegekben stb.
Éveg: 1.40, 2.00.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Verszegényeségű és sápkórna.
Éveg: 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül a készítő helyéről.

Dr. Richter „Az arany országhoz”, címzett, gyógyszerárakból, Prága I, Elisabethstrasse 5.

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen,
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg ára 4 korona

A Tapolczai Ipartestület táncmulatságát folyó hó 7-én tartotta a Balaton-szállodában. Már regen volt Tapolczán oly látogatott és élénk mulatság, mint ez. Nemcsak az iparosok, hanem társadalmunk többi osztálya is szép számmal volt képviselve. A vendéglő nagy tancmértet betöltötte a sok szép leány és asszony, táncos is volt elég, s így a mulatság sikere biztosítva volt, amelyre bizonyára csalogató hatással volt az iparosok dalkörenek közreműködése is, amely, mint eddigi szereplésével, úgy most is a legszebb elismerést aratta. A törekvő dalkör a szünetekben szabatosan, szép összhangzatban adta elő énekszámait, gyönyörködtetve a közönséget, amely hangos tetszésnyilvánítással jutalmazta őket. A dalosok sikere, a szereplőkön kívül, Grünberger Bernát karmester odaadó fáradozását és tudását dicséri. — Az első négyest 80 pár táncolta, alig férték el a nagy teremben. A mulatság a legkedélyesebb hangulatban, valóban kiválóan virradatig tartott, és az erkölcsi sikeren kívül szép anyagi jövedelmet is hozott. — Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác, Forster Elek 10—10, Dr. Kovács Vilmos 8, Marton Gyula, Keszler Aladár, Lessner Adolf, Dr. Kaszás Károly 5—5, Dr. Szücs Arnold, Koncz József 4—4, Meindl József, Barna Emil, Riger János, Bricht Jenő, Nagy Zoltán 3—3, Pollák József, Valdai Sándor, Braun Mór, Grünberger Bernát, Kövesdy Béla, Harangozó Lajos, Buzás David, Komlósi József, Nemes Lajos, Dr. Vágó Jenő, Nagy Béla, Kovács István, Sebestyén Gyula, Steiner Miksa 2—2, Kulcsár Ödön, Bordács András 1.50—1.50, Anda Rezső 1.20, Weisz József, Mersics Jánosné, Pressing Gabor, Domokos Ferenc, Mangold Albert, Barcza Géza, Horváth István, Rajkly József, Szollár Miklós, Molnár Kálmán, Steiner Imre, ifj. Szollár József, Ernst Hugó, Szollár Gáspár, Hoffmann Mór, Löbl Béla, Kiss József, Perlaki Géza, Speer Henrichné, Pruska Ferenc, Piriti József, Miczki József, Burján Imre, Kocsi Ferenc, László Jenő, Csonka Ottó, Jung Adám, Döczi N., Moor Sándor, Vörös István, Török Antal, Palkovics György, N. N., Bognár Lajos, Pruska János, Bakó Roland, N. N., Hart Ferenc, Keszler Jenő, Kopetky Alajos, Németh József 1—1 koronát, Venczel Péter 60, Sarecz Lajos, Körmendi Gergely, Veisz Sámuel, Havas Mór, Kövesy Mihály, Máté Mihály, Simon Gyula, Tállajos, Tamásy Ferenc, Pollák Sándor 50—50, Somogyi Sándor 20 fillért. — Fogadják a kegyes szívű felülfizetők az Ipartestület végülmi bizottságának hálás köszönetét.

A tapolczai pótállatvásárt, tekintettel a fellépet állatbetegségekre, a miniszterium nem engedélyezte.

A Tapolczai Katolikus Kör folyó hó 22-én, a Balaton vendéglőben, házalapja javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj: személy-jegy 1 korona, család-jegy 3 személyre 2 korona. Kezdeté este fél 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtázzák az egyesület.

Háziipari kiállítás. A Tapolczavidéki Gazdakör a tél folyamán négy hétig tartó kosárkötő kiállítást rendezett Káptalantói községben, amelyen 32-en vettek részt. A tanfolyam közel 600 darab különféle kosár készült, amelyekből a gazdakör ott kiállítást rendezett az iskola helyiségében, hogy bemutassa a község lakóinak a négy heti szorgalmas munka eredményét. A kiállítást a gazdakör

lin Roche
 légzőszervek
 fejedése ellen,
gségek,
 urut,
 urut,
 ykórja ellen.

táncmulatságát
 aton-szállodában.
 oly látogatott és
 emcsak az iparos-
 öbbi osztálya is
 ve. A vendéglő
 sok szép leány
 ég, s így a mu-
 t, amelyre bizo-
 olt az iparosok
 is, amely, mint
 ist is a legszebb
 dalkör a szüne-
 hangzatban adta
 dtetve a közön-
 nyilvánítással ju-
 kere, a szereplő-
 ernát karmester
 át dicséri. — Az
 a, alig férték el
 g a legkedélye-
 világos virrada-
 ren kívül szép
 — Felülfizettek:
 tek 10—10, Dr.
 Gyula, Keszler
 Kaszás Károly
 cz József 4—4,
 ger János, Bricht
 lak József, Val-
 inberger Bernát,
 jnos, Buzás Dá-
 János, Dr. Vágó
 tván, Sebestyén
 Ku'esar Ödön,
 Anda Rezső
 mosné, Pressing
 ngold Albert,
 Rájkly József,
 Steiner Imre,
 Szollár Gáspár,
 ss József, Per-
 Pruska Ferenc,
 Burján Imre,
 Csonka Ottó,
 Sándor, Vörös
 es György, N.
 os, Bakó Ro-
 zler Jenő, Ko-
 —1 koronát.
 os, Körmendi
 Mór, Kövesy
 yula, Tál La-
 ndor 50—50,
 Fogadják a
 partestület vi-
 onetét.

tikára nyitotta meg, körvonalozván a tanfo-
 lyam célját, buzdítva a résztvevőket ismer-
 teiknek értékesítésére. A kiállítás után a
 résztvevők a munkadarabok nagy részét
 visszakapták, a többit a gazdakör költségei
 részbeni fedezésére kedvezményes áron érte-
 kesítette. Ugyancsak a múlt héten fejezték
 be a Tapolczán tartott seprűkötő tanfolyamot
 is, amelyen 25 ifju tanulta meg a hasznos
 hajtó háziipar ezen ágát. Bárha népünk meg-
 megértene a kitzűzött célt, melynek elérése
 leend a gazdakör legszebb jutalma.

Pályázat iparossegédek részére. — A
 tapolczai ipartestület előjárósága a feloszla-
 tott tapolczai szocialista egyesület 284 korona
 43 fillér törzsvagyonának 2 évi kamatjára
 pályázatot hirdet. Pályázhatnak az építőipar-
 ban dolgozó segédek. A pályázók szándéku-
 kat írásban, vagy élőszóval az ipartestület
 jegyzőjének f. év február 22-ig, a hivatalos
 órák alatt bejelenthetik.

Kinetofon Tapolczán. Edison világhírű
 találmányát Tapolczán is nem sokára élvez-
 hetjük. Oblatt Mór, a Pannónia szálloda bér-
 lője, nagy anyagi áldozatot hoz, midőn al-
 kalmat nyújt Tapolcza közönségének a be-
 szelőmozit láthatni és hallhatni. Az előadás
 folyó hó 19-én lesz a Pannónia szálloda
 nagytermében. Három előadás lesz e napon,
 délután egy a tanulóifjúság számára és este
 két előadás a nagyközönség részére. —
 Hisszük, hogy Tapolcza és vidéke közönsége
 fel fogja használni az alkalmat, hogy korunk
 e legújabb találmányát megnézzze, illetőleg
 meghallgassa.

Pihennek a vadászok. E hónap elsején
 újra beállt a nagy fegyverszünet a vadász-
 területeken. A vadásznaptárnak ez a dátuma
 tilalomfa gyanánt áll a Nimródokra, akik
 augusztusig most már szögge akaszthatják
 puskájukat. Január hónap utolsó napja után
 a nagy nyugalom és béke köszönt be a
 vadászterületeken. A szenvedélyes vadászok
 azonban, akik a vadászat egészséges sport-
 járól nem tudnak lemondani, az általános
 tilalmi időben rókára, dűrvadra, vadréce-
 ra, vadludakra tovább is vadászhatnak. A tila-
 lom majd csak július hó utolján ér véget.
 Augusztus hó elején már újra megkezdhetik
 a foglyaszást, 15-én pedig a nyulászást. Ha
 a tavaszi és nyári szaporulatot nem pusztít-
 tjá el az esetleges rossz időjárás, ak-
 kor az idén előreláthatólag nagyobb lesz a
 vadállomány mint a múlt évben volt. A
 tapolczai határ jelenlegi sok új Nimródja,
 mint halljuk elég kevés vadat ejtett, így hát sokba
 kerül az úri passzió.

Erős, egészséges gyermeket nevelni min-
 den anya egyedül vágya, s ezt eléri, ha
 gyermekét a serdülő korig csukamájolajjal
 táplálja. E célra legjobb a Zoltán-féle csuka-
 májoló, melynek tapereje igen nagy s mivel
 mi sem emészthető oly könnyen, mint ez, s
 kellemetlen szaga, ize nincsen, ezért ez fő-
 lébe helyezendő minden másnak. Üvege 2
 korona Zoltán Béla gyógyszerésznél, Buda-
 pesten.

Az új
„BERSON“
 gumiszorok előnyei:

tendkívül tartós kiválóan rugalmas formája ideális

Pincetörés. A múlt hét folyamán Mészáros
 Gyula káptalantói lakos bacshegyi szőlőjé-
 nek pincéjébe, eddig ismeretlen tettesek be-
 törtek s onnan mintegy 80 korona értékű
 bort vittek el. A jómadarakat nyomozzák.

Zalavármegye népesedése. Úgy látszik,
 hogy Zalavármegye még sem a legmostohább
 része az országnak. A magyar sajtó tele
 van panasszal, hogy a kivándorlás, inség és
 elemi csapások miatt mindenütt fogy, pusztul,
 csökken az ország lakossága. Ami sajnos
 így is van igen sok helyen. De a zalavármegyei
 anyákon nem fogott a változott gazdasági
 viszonyok átka, s ennek köszönhető, hogy
 a múlt év november, december havában Zala-
 vármegye lakossága 1289 lélekkel szaporodott.
 Született: 2817, elhalt 1528 egyén s így a
 szaporodás 1289 lélek. Legtöbb született a
 perlaki járásban (360), legkevesebb Zala-
 egerszegen (43). A halálozás legtöbb a
 csáktornyai járásban volt (179), legkevesebb
 Zalaegerszegen. A legnagyobb szaporulat a
 perlaki járásban volt, ott 193 mal emelkedett
 a lélek szám.

**A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti
 Kör jubileuma.** A nevezett egyesület meg-
 alakulásának tizedik évfordulóján tegnap
 Zalaegerszegen jubiláris hangversenyt rende-
 zett. A művészi színvonalú, tapolczai szerep-
 léséről ismert egyesület az évforduló ünne-
 pélyén bizonyára erőt nyer a további fejlő-
 désre és életképességre.

A Balaton jégvastagsága. Ismét azokhoz
 a bizonyos öreg bacsikhoz kell fordulnunk,
 akik azonban szintén nem emlékeznek vissza,
 hogy visszavezet-e emlékeztük oly állandó,
 hosszan tartó hidegre mint az idén van már
 mintegy 7—8 hét óta. A felelet csak az lehet,
 hogy nem. Hiszen az ember könnyen felejt,
 különösen, ha öregszik. A Balaton ily vas-
 tag jegére sem emlékeznek a fehér haju
 agok, mint amilyen vastag jégpáncél az
 idén borítja ami kedves tavunkat. Fel is
 használják a partmenti lakosok. Valóságos
 országút vezet egyik vármegyéből a másikba
 a tó vastag jéggel borított hátán, el is bírja
 azt a 45—60 cm. vastag jég; de a külön-
 böző jégspórtot is elvezetel üzik a közel
 fekvő községek lakói.

**Melyik lesz az új választókerület Zala-
 vármegyében?** Mint tudvalevő dolog az
 ország választókerületeit újból beosztották.
 Zalavármegyében a jövőben tíz választókerü-
 let lesz, míg eddig kilenc volt. Az új kerület
 székhelye Pácsa lesz. Ezzel szemben Zala
 laptársunk, a legilletékesebb helyről nyert
 információ szerint a most készülő tervezet
 Nagykanizsára vonatkozó része örvenden-
 detes és nagyfontosságú változást foglalt
 magában. Ez szerint a nagykanizsai választó-
 kerületnek legnagyobb részét a pacsai kerü-
 lethez kapcsolják, míg a többit más választó-
 kerületek közt osztják meg. Nagykanizsa
 egyedül küld képviselőt a törvényhozásba.
 Bizonyára örömet fog kelteni Nagykanizsán
 e terv megvalósulása, hogy így önállóan
 venne részt az ország sorsának intézésében.

Számos hamisítványa van a pemetefü-
 cukorkának, azért ha köhög, rekedt, vagy
 hurutos, csak Réthy-féle cukorkát kérjen
 és csak olyan dobozt fogadjunk el, melyen
 rajta van e három szó: „Réthy Béla gyógy-
 szerész“. Az eredeti Réthy cukorka, mely
 jobb és kedveltebb minden más cukorkánál,
 kapható mindenütt Postán csak 5 dobozt
 küld az egyedüli készítő: Réthy Béla gyógy-
 szerész, Bekéscsaba frankó 3 koronáért.

Nyilvános köszönet A Tapolczai Taka-
 rékpenztár 60 koronát, a Balatonmelléki
 Takarékpénztár 50 koronát az Or. Nőegylet
 céljaira; az utóbbi intézet meg 50 koronát
 a szanatórium egyletnek, voltak szivesek
 adományozni, mely kegyes adományokat
 hálás köszönettel nyugtázt Polák Adolfné
 elnök.

A fősorozás elhalasztása. Hazai Samu
 honvédelmi miniszter a törvényhatóságokhoz
 rendeletet intézett, amelyben a március ho-
 napra elrendelt fősorozást bizonytalan időre
 elhalasztja. A rendelet nem tartalmaz semmi-
 féle indokolást, de nyilvánvaló, hogy a fő-
 sorozás elhalasztásának oka az, hogy

Ausztriában a válságos parlamenti helyzet
 miatt a vederőtörvényt még nem tudják el-
 intézni.

A köveskáli ifjúság folyó hó elsején tar-
 totta műkedvelő előadással egybekötött tánc-
 mulatságát, amely igen szépen sikerült. Ne-
 héz volna a szereplők bármelyikét külön
 megdicsérni, mert hiszen mindegyike a neki
 jutott szerepét kiváló alakítással játszotta, s
 így egybekötjük az elismerés koszoruját, a
 melyet mindegyike külön-külön is megérdem-
 elt. — Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác 5,
 Marton Jenő 3, Burgán Lajos 2, Pressing
 Gábor, Dr. Kustos Károly, Molnár Gábor,
 Wamberger Sándor, Györfly Dániel 1—1
 koronát Balogh Gyula, Csemez Pál, Siskey
 Imre, Ágoston János, Illés István 50—50,
 Schiffer Károly 30, Komaromi Aladár, Ka-
 szás Kálmán, Balogh Árpád 10—10 fillért.

**Az egész világon az
 összes népeknek és
 nemzeteknek elvan
 terjedve 23 év óta
 a Kathreiner-féle
 Kneipp
 malátakávé.**

A Kathreiner millió és millió
 családoknak mindennapos
 reggeli és oszonna itala.

**Kell-e ékebben szóló
 bizonyíték ezen legiele-
 sebb kávépótszer és
 pótkávé íósága, zamata
 és olcsósága mellett?**

Békakántáta februárban. A tapolczai tó
 lakói, a békák, folyó hó 13-án este oly ék-
 telen lármát csaptak, mintha legalább is a
 nyár forróságában kellene esőért brekenniök.
 A szokatlan időben volt békahangverseny
 enyhébb időjárást enged következtetni. Talán
 ezeknek a természetes jóskoknak igazuk is lesz?

Tüzesetek Tapolczán. Folyó hó 12-én
 éjjel, özv. Markó Ferencné Bacsányi János-
 utcai házában kigyuladt Koch Sándor szita
 és egyéb gazdasági faeszközök raktára. A
 gyorsan érkezett segély elejét vette a tűz
 továbbterjedésének, de így is a raktározott
 eszközök egy része elégett. A tűz keletkezé-
 sének oka ismeretlen. A raktár biztosítva
 volt. — Folyó hó 13-án hajnalban pedig a
 Balaton-vendéglő istállójában, eddig ki nem
 derített okból, támadt tűz, amelyet keletke-
 zésében elfojtottak.

Tapolcza nagyközség előjáróságától.
 338—1914. szám.

Hirdetmény.

A községi előjáróság közhírré teszi,
 hogy az 1914. évre érvényesített föld-
 adó kivetési lajstrom a jegyzőségi iro-
 dában folyó évi február hó 11. napjától,
 február hó 18. napjáig közszemlére
 kivéve lesz, — mely idő alatt a netáni
 tisztóralások, észrevételek esetleg feleb-
 bezések a jegyzőségi irodában szóval
 vagy írásban előterjeszhetők.

Kelt Tapolcza, 1914. évi febr. hó 10.
Németh Jenő Györy János
 jegyző. bíró.

Báli meghívókat

izléses kivitelben készít

Löwy B. könyvnyomdája, Tapolczán.

Meinl Gyula
Kávébehozatal

Hetenkint kétszer friss pörkölt kávé, csokoládé és kakaó.

Főlerakat Tapolcza és vidékére:

KASZÁS SOMA
FÜSZER- ÉS
CSEMEGEKERESKEDÉSÉBEN
TAPOLCZA.

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok a kaucsuk sarkok királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Széna eladás.

Elsőrendű préselt sarju kapható méter-mázsánként 9 koronáért minden pénteken.

Weiler Kálmán hegymagasi gazdaságában.

100—1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbírótság 1913. V. 247. számú végzése által Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár végrehajtató javára Szécsenyi-utca 1. számú házban 1357 kor. 76 fillér tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag foglalt és 1797 koronára becsült szobabeli butorok, koporsók és képekből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Tapolczán leendő eszközölésére 1914. év február hó 18. napjának délután 2 órája határidőül kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolczán, 1914. évi február hó 2. napján.

Kerkápoly, bir. vhajtó.

HENRI BERGSON:

A NEVETÉS.

Tanulmány a komikum jelentéséről és 4 lelektani értekezés.

Bergson a korszakalkotó filozófust, az új »radikális evolúcionizmus» (bergsonizmus) megalapítóját, kinek óriási hatását az ökori sokrateszi megújuláshoz hasonlítják, ez a kötet mint pszichológust mutatja be s ezzel a filozófusnak agyszólván műhelyébe vezet. A lét nagy problémáin elmélkedő mester miniatűrben mutatja meg itt hogyan szokott dolgozni és művészi stílussal könnyítve meg a szellemi munka, az emlékezés, az álmodás, a komikum lelektanának megértését, előkészíti a mai gondolkodásban máris forradalmat keltő filozófiájának megértésére.

ARA
K 190

Kapható Löwy B. könyvkereskedésében,
Tapolczán.

8064/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Veszprémi Takarékpénztár végrehajtónak, Ágoston Elek monoszlói lakos végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. s egyéb tőkék és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság területén lévő: Ágoston Elek neven álló következő ingatlanokra: a monoszlói 476 sz. tjkvben 1287/c. hrsz. ujmái szántóra 92 kor., u. o. 1568/b. hrsz. alsóerdői erdőre 6 kor., u. o. 840/c. hrsz. ujhegyi szőlőre 310 kor., u. o. 828/a. hrsz. ujhegyi szőlőre 330 kor., a monoszlói 840. sz. tjkvben 1567. hrsz. alsóerdői erdőre 307. korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1914. évi március hó 6 napjának délelőtt 10 órája Monoszló községhezához kintüzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letétlet hitelt érdemiőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Monoszló községhezához betekintendők.

A kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. november hó 27. napján.

Papp s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Egy teljesen új keveset használt szabadonfutó kerékpár olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

F HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN.

Kiadó lakás.

A Keszi-uton, utcára néző 2 szobás lakás, mellékhelyiségekkel együtt, Szt-György napra kiadó.

Bővebbet a tulajdonos

BÓDAY SÁNDOR

asztalos.

Őszibarackfát,
mindenféle gyümölcsfa **vadonczot,**
akáczcsemetét,
2 éves **szőlővesszőt**
gyökéres
igen olcsón ad **Unghváry László**
faiskolája **Czegléd.** Tessék árjegyzéket kérni.

A BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII. József-körút 28. (Bérmocsis-
utca sarkán), Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési

kiállítása

nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. Belépti-díj nincsen.

Eladó ház.

A Bacsányi-utczában 32.
szám alatt levő házam
azonnal kiadó esetleg
bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonos

özv. Németh Ferencné.

Kiadó vagy eladó.

A Vörösmarti-utca 6.
szám alatt ujonnan épült
modern, külön bejárata
két lakás, 3 szoba, 1 elő-
szoba, 2 konyha, 2 pince
kiadó, azonnal elfoglal-
ható, vagy örök árban
szabadkézből eladó.
Értekezni lehet

Bangó Józsefnél.

Kiadó a főutcán egy kétablakos
villanyvilágítással berendezett,
különbejárata utcai szoba.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

MILLIÓK
használgák
Köhögés
rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcs, számarköhögés ellen
Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”
6500 elismerő levél orvosok-
tól és magánosoktól!!!
Kiválóan kellemes, izletes bonbonok.
20 és 40 filléres csomagokban
és 60 filléres dobozban kapható
Glazer Sándor gyógyszerárában.

1113—1913. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hirre teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíró-
ság 1913. V. 714. számú végzése által dr. Vinter
Géza végrehajtató javára Tapolczán, a
Park-utczában és Révfülöpön 85 kor. 56
fillér tőke és járuléka erejéig elrendelt kielé-
gítési végrehajtás alkalmával bírósági felül-
és lefoglalt 2895 kor. 82 fillérre becsült
szobabeli butorok, kocsik, üreshordók, prések
és kádakból álló ingóságoknak nyilvános
árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén,
ennek a helyszínén, vagyis Tapolczán, 1914.
február 20-án, délelőtt 9 órakor; Rév-
fülöpön leendő eszközzésére 1914. február
20. napjának délután 3. órája határidőül
kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881.
évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet
ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított
feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolczán, 1914. évi február hó 2.
napján.

Kerkápoly, bír. v.-hajtó.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaládé. :-:

Legolesőbb napi árak!

Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársasággal egyesített Kölcsönös Segélyző Szövetkezet.

MEGHIVÓ.

A Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársasággal egyesített
Kölcsönös Segélyző Szövetkezet

1914. évi február hó 22-én délelőtt 10 órakor, saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésére

a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

Balatonfüred, 1914. évi február hó 6-án.

Horváth Mihály
elnök.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése az alapszabályok 47. §-a értelmében felszámoló I. osztályzat, valamint a működő II. osztályzat és III. osztályzat megalakulására vonatkozólag.
3. Az alapszabályok 2. és 33. §§-ai értelmében az igazgatóság által 1914. január 1-én alakított III. osztályzat megalakulásának kimondása.
4. A felszámoló és működő osztályzat zárszámadásának előterjesztése, a felszámolás adatainak bemutatása és a merleg megállapítása.
5. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása érdemében hozandó határozat.

6. A részletenként jelentkező hozadék megállapítása és a felszámolásból folyó kifizetési időnek 1914. február 24-én — egész napon — leendő meghatározása.

7. Négy felügyelő-bizottsági tagnak három évre leendő megválasztása.

8. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 21. §-a értelmében.

A felszámoló és működő osztály zárszámadásai, a felszámolás adatai, valamint az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

A felszámolásból folyó kifizetések február 24-én délelőtt 8 órától, délután 4 óráig teljesítetnek oly figyelmeztetéssel, hogy a könyvecskét beszolgáltató felek ezzel a készpénz s egyéb értékek átvételét elismerik.

I. OSZTÁLY.

TARTOZIK Mérleg-számla 1914. évi január hó 31-én.

VAGYON	Összeg		TEHER	Összeg	
	K	f		K	f
Pénztár	194	85	Alakulási díj	907	—
Hátralékos kamatok	345	75	Igazgatósági és tiszti jutalék	520	—
Kötelezvények	126660	—	Heti törzsbetét	162358	—
Betét Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztárnál	54315	90	Hozadék az előző évekről	10825	96
			1913. évi nyereség	6905	54
	181516	50		181516	50

Ezen felszámoló I. osztálynak 819 nyereségre jogosult részlete van s így 1 részlet 4 évi hozadéka az alakulási díjjal együtt 22 K 60 f

II. OSZTÁLY.

TARTOZIK Mérleg-számla 1913. évi december hó 31-én.

VAGYON	Összeg		TEHER	Összeg	
	K	f		K	f
Pénztár	53	32	Heti törzsbetét	59869	—
Kötelezvények	58835	—	Alakulási díj	591	—
Felszerelés	156	06	Igazgatósági és tiszti jutalék	150	15
Betét Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztárnál	3850	17	Hozadék az előző évről	690	33
Hátralékos kamat	418	13	1913. évi nyereség	2012	20
	63312	68		63312	68

RÉSZLET-ÉS TAGÁLLOMÁNY-KIMUTATÁS:

Állomány	I. osztály	II. osztály
1913. évi január hó 1-én	357 tag 837 részlettel,	171 tag 489 részlettel
1913. év folyamán kilépett	" " 6 " 18 "	" " 4 " 13 "
Állomány 1913. évi december hó 31-én	" " 351 " 819 "	" " 167 " 476 "

Összesen 518 tag 1295 részlettel. — Az 1914. évi január hó 1-én alakult III. osztályzatba ezideig 315 tag 919 részlettel jelentkezett.

Balatonfüred, 1913. évi január hó 31-én.

Az igazgatóság:

Horváth Mihály Molnár Antal Varga János Dr. Stolczér József Oblatt Rudolf Herczeg Imre

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Balatonfüred, 1914. évi február hó 7-én.

A felügyelő-bizottság:

Nánay Sándor Grüner Simon J. Kovács Béla Girauschek Adolf

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján, Tapolczán.